

1999. gada jūnijs

Redakcijas sleja

Ar skumjām arvien nākas secināt, ka politiķi, likumdevējs, arī izpildvara nemitīgi cenšas pārpirkst presi, iegūt varu par masu saziņas līdzekļiem, lai, protams, tādā veidā paustu savu viedokli.

Esam iepazinušies ar ViASA Valdes sēdes protokolu, kurā tiešā veidā tiek pausta neizpratne par ViA Avīzes darbību un mērķiem, kā arī norādīts tas, ka avīze atrodas valdes pakļautībā, un tai būtu jāatspoguļo ne tikai redaktori, Kristīnes Liepiņas, personīgais viedoklis, bet arī dažādi citi viedokļi.

Protams, šeit atkal ir iespējams citēt minēto dokumentu- valdes protokolu- pilnībā, un teikt, ka kaut kas ir pārprasts.

Mūsuprāt, atbilde uz šādiem protokoliem ir viennozīmīga- demokrātiskā pārvaldes sitēmā masu saziņas līdzekļi ir

pilnībā neatkarīgi un pauž tik dažādus viedokļus, cik tas ir iespējams. ViA Avīze ir tieši tāda- neatkarīgājo mūs neviens līdz šim nav finansējis (kā arī mēs neesam pakļauti kādai institūcijai juridiski), visiem viedokļiem atvērtas mūsu pastāvēšanas laikā nav bijis gadījums, ka kādam studentam, pasniedzējam, administrācijas darbiniekam ir atteikts publicēt viņa/ viņas viedokli tāpēc, ka atšķiras mūsu personīgie uzskati. Gluži otrādi- ir pat aiz ausīm klāt vilkta informācija, lai palielinātu lapu skaitu un arī sniedzamās informācijas daudzveidību. Tas, ka dažbrīd kādam šķiet, ka avīze ir viena cilvēka vai dažu domubiedru domas ir rūgti maldi. Mūsuprāt, viss ir atkarīgs no individuāla ieinteresētības piedalīties sabiedriskajos procesos un izteikt savas domas un viedokli ne tikai draugu pulkā, bet arī plašāk. Turklāt, mēs visi mācāmies...

Stāsts par ViASA

Juris Jerums, students
eko9709@va.lv

Centītos viest skaidrību dažos jautājumos un "pavilkst svītru" pirms visi dodamies vasaras atpūtā. Lielākai skaidrībai šo stāstu esmu sadalījis trijās daļās: pagātnē, tagadne un nākotne.

Pagātnē. Reiz, sensenos laikos, aptuveni 1997.gada rudenī, tika dibināta sabiedriska organizācija- Vidzemes Augstskolas Studentu Asociācija jeb, īsi sakot, ViASA. Kā jau visām sabiedriskām organizācijām, kas ir reģistrētas LR Uzņēmumu reģistrā, arī šai organizācijai bija savi statūti un valde. Vajadzēja būt arī pārstāvju sapulcei jeb kopsapulcei, bet man nezināmu iemeslu dēļ, tās visus šos gadus nebija. Kopsapulce ir visi ViASA biedri un liela biedru skaita gadījumā, tiek izvirzīti pārstāvji no biedru vidus. ViASA valde ir institūcija, kas pārvalda organizācijas īpašumu un pārstāv organizāciju. Kopsapulce pēc satūtiem ir valdi kontrolējoša institūcija, kam valde atskaitās divas reizes gadā. Nemot vērā to, ka kopsapulces nav bijis, valde visus šos gadus ir darbojusies bez kontroles. ViASA īpašums nav mazs, jo darbības sākumā tika saņemts dāvinājums no Lillhammeres- naudas summa, kuras ekvivalents latos ir aptuveni 5000 Ls. Mēģinājums sasaukt pārstāvju sapulci notika šī gada 26.janvārī. Pārstāvju sapulce sāka savu darbu ar priekšsēdētāja

(Juris Jerums), vietnieka (Visvaldis Valtenbergs) un sekretāres (Diāna Šteinberga) ievēlēšanu. Nākošais jautājums bija valdes budžeta pieņemšana šim gadam. Ar to ari kopsapulces aktīvajai darbībai līdz pat valdes atskaites reizei vajadzēja beigties.

Martā valdes aktivitātes saistībā ar augstskolas krekliņiem vainagojās panākumiem, un studentiem nu bija iespēja iegādāties krekliņus ar ViA simboliku. Ap to pašu laiku Rīgas Komercbanka, kurā atradās ViASA kants ar visu naudu, kļuva maksātnespējīga. Ap to pašu laiku vairākiem valdes locekļiem vienlaicīgi parādījās jauni mobilie telefoni. Nokia, kas uz to brīdi maksāja 230- 260 Ls katrs. Versijas par to avotiem bija dažadas- no aizdevuma līdz dāvinājumam. Viena no versijām bija saistīta arī ar ViASA iespējamo naudas izlietojumu personīgiem mērķiem.

8. aprīlī tika sasaukta ārkārtas pārstāvju sapulce, kas palūdzja valdei pastāstīt par naudas līdzekļu izlietojumu un par vēlēšanu norisi, kas notika šī gada februārī. Diemžēl atbildes nebija īpaši skaidras un izmēlošas, tāpēc nākošajā pārstāvju sapulcē tika ievēlēta revīzijas komisija un arī komisija vēlēšanu likumības izskatīšanai.

19.majja pārstāvju sapulcē revīzijas komisija deva savu slēdzienu. Cita starpā no tā izrietēja arī, ka par aptuveni 500 Ls izlietojumu trūkst attaisnojuma

dokumentu. Interesants fakts bija tas, ka kopš RKB maksātnespējas aptuveni 1100 Ls atradās kāda valdes locekļa "drošajās rokās" nevis bankā.

Nākošajā valdes locekļu, revīzijas un pārstāvju sapulces dalībnieku neformālajā tikšanās reizē valdes pārstāvji argumentēti norādīja uz to, ka pārstāvju sapulce nevar būt likumīga, jo daļa no tās dalībniekiem nemaz nav ViASA biedri. Valdes locekļi arī apsolīja sarīkot tikšanos ar visiem studentiem 8. vai 9.jūnijā, kurā tad viņi pastāstītu par līdzekļu izlietojumu un beidzot kliedētu baumas, kas ir saistītas ar visiem iepriekš minētajiem notikumiem.

Tagadne.

- ViASA statūti un faktiskā situācija ViASA neatbilst viens otram;
- skaidrā nauda vēl joprojām atrodas kāda valdes locekļa "drošajās rokās";
- iztrūkums nav atmaksāts;
- RKB "atvēršanās" ir plānota 1.jūlijā, šajā brīdī atkal varēs piekļūt valdes kontam, kurā vēl ir ap 4000 Ls. Paraksta tiesības naudas izņemšanai ir Ingum Krūmiņam un Gundegai Kirilkai;
- informatīvā tikšanās nav notikusi, jo valdes priekšsēdētājs atrodas Rīgā praksē. Pēc valdes komercdirektorees Gundegas Kirilkas vārdiem, informatīvā tikšanās notiks tad, kad valdes priekšsēdētājs varēs būt Valmierā;
- ViASA biedri šobrīd ir tie trešā gada studenti, kas bija klāt pie dibināšanas, un arī pirmā kura studenti, jo viņi vienīgie ir samaksājuši imatrikulācijas maksu, no kuras Ls 3 ir pārskaitīti

ViASA kontā. Ja jau šie studenti ir samaksājuši biedra naudu, tad acīmredzot viņi ir arī biedri.

Nākotne.

Neesmu gaišreģis, bet izteikšu dažus pieņēmumus:

- iespējams, ka informatīvā tikšanās notiks pirms valdes priekšsēdētāja prakses beigām, t.i., laikā, kad vairums studentu vēl ir Valmierā;
- iespējams, ka skaidrā nauda nepaliks "drošajās rokās", bet tiks ielikta bankā;
- iespējams, ka finansu kontrole neuzliks nekādu sodu par interesanto ViASA grāmatvedības kārtošanu. Finansu kontrole pārbauda visas organizācijas ik pēc trijiem gadiem. Vidzemes Augstskolai šī gada rudenī apritēs trīs gadi. ViASA ir dažus mēnešus jaunāka;
- iespējams, ka kopsapulce netiks sasaukta un valde arī turpmāk netiks kontrolēta;
- iespējams, ka visiem šiem pieņēmumiem jāliek galā "varbūt arī nē". Bet varbūt arī nē.

Vēl jāpiebilst, ka ļemot vērā šī stāsta sākumu, tie, kas vēlas, to var uzskatīt par pasaku. Tie, kas to nevēlās, sīkāku informāciju var iegūt pie manis, bet objektīvākam situācijas vērtējumam, ieteiktu pajautāt arī valdes locekļu domas. Sakarā ar studentu dzīves īpatnībām un silto gadalaiku, pieņemu, ka šis stāsts turpināsies rudenī, kad studenti atgriezīsies augstskolā, un būs vēl interesantāks.

Šis ir mans personiskais viedoklis un situācijas interpretācija. Ar komentāriem, jautājumiem un pretenzijām griezties personīgi vai via e-mail.

Valdes komentāri un iespāidi par J. Jeruma rakstu "Stāsts par ViASA"

Kopumā vērtējot J. Jeruma rakstu, varam apgalvot, ka:

1. Lielākoties raksts atspoguļo reālo situāciju valdes darbībā.
2. Runājot par iztrūkumu valdes līdzekļos, nevietā tika pieminēti mobilie telefoni, kuru katra cena it kā esot 230-260 Ls (nezinājām, ka tagad jau baumas tiek uzskaitītas par faktiem).
3. Savā piebildē par to, ka paraksta tiesības pieder I. Krūmiņam un G. Kirilkai, mēs saskatām netiešus norādījumus uz to, ka šie cilvēki varētu jaunpratīgi izmantot savas tiesības.

Vidzemes augstskolas studentu asociācijas Revīzijas komisijas ziņojums

Vidzemes augstskolas studentu asociācijas kopsapulces ievēlētā revīzijas komisija sekojošā sastāvā: Līva Biseniece, Evija Muižniece, Jānis Ūdris veica revīziju Vidzemes augstskolas studentu asociācijas grāmatvedībā par periodu no 1997.gada 22.maija līdz 1999.gada 20.aprīlim. Revīzijā piedalījās un attiecīgus paskaidrojums par savu periodu sniedz Vidzemes augstskolas studentu asociācijas grāmatvedes Laine Boldāne, Gundega Kirilka.

Revīzija iesākta 1999.gada 20.aprīlī un pabeigta 18.maijā.

Revīzijas ietvaros tika izdarīta:

- 1) grāmatvedības dokumentu pārbaude,
- 2) inventarizācija - nepārdoto kreklu uzskaitē,
- 3) fiksēta rīcībā esošā skaidrā nauda uz 4.maiju.

Revīzijas komisijas atzinums:

1. Grāmatvedības uzskaitē un dokumentu noformēšana kopumā atbilst LR likumam "Par

- grāmatvedību" prasībām un vispārējiem grāmatvedības principiem, bet atsevišķiem attaisnojuma dokumentiem trūkst rekvizīti un izdevumus attaisnojoši pamatojumi, kuri ir obligāti saskaņā ar LR likuma "Par grāmatvedību" 7.pantu.
2. Par periodu līdz 1998.gada 15.oktobrim Laine Boldāne iesniedza nepilnīgus grāmatvedības dokumentus: no sponsoriem iegūtā mērķfinansējuma izlietojums nav pamatots ar attaisnojuma dokumentiem, vairāki attaisnojuma dokumenti par kopsummā 93,13 Ls neatbilst likumā "Par grāmatvedību" noteiktām prasībām.
 3. 1998.gada 2.aprīlī ViASA aizdeva sporta komisijas vadītājam Ingusam Krūmiņam 280 \$ dalības maksas segšanai "Tartu Student Games 98". Iesniegumā nav minēts aizdevuma atgriešanas termiņš. Minētā summa līdz šim brīdim nav atdota.
 4. Kvītis par saimniecības precēm kopsummā par 132,25 Ls (ir atsevišķu preču nosaukumi) nevar uzskatīt par attaisnotiem izdevumiem, jo nav norādīts, kur tieši tika izmantotas šīs preces: zobu pastas, veļas pulveris, tīrāmie līdzekļi utml. Minētās preces ir personīgās higiēnas preces un tāpēc tās nevar tikt uzskaitītas par attaisnotiem izdevumiem organizācijai.
 5. 1999.gada 29.aprīlī tika veikta inventarizācija, kurā tika uzskaitīti ViASA rīcībā esošie nepārdotie krekli. Revīzijas komisija konstatēja, ka nepārdots ir 41 krekls ar parasto apdruku un 18 krekli ar papildus uzdruku, kopskaitā 59 krekli. Revīzijas komisija, balstoties uz inventarizācijas rezultātiem, secināja, ka par pārdotajiem krekliem saņemtā naudas summa ir 659 Ls. Saimnieciskās operācijas, kas saistītas ar kreklu apdruku un pārdošanu, nav atspoguļotas grāmatvedības uzskaitē.

6. 1999.gada 4.maijā revīzijas komisija fiksēja ViASA rīcībā esošo skaidro naudu 1118,50 Ls. Kases atlakums 910,41 Ls un ieņēmumi no kreklu pārdošanas ir 659 Ls, tātad kopā 1569,41 Ls. Iztrūkums ir 450,91 Ls.
7. Uzrādītā skaidrā nauda kopš 1999.gada 26.februāra tiek glabāta neatbilstoši jebkuriem grāmatvedības principiem.
8. Pabeidzot revīziju, komisija konstatēja, ka kopējais iztrūkums ir 583,16 Ls, t.sk. kases iztrūkums ir 450,91 Ls un neattaisnoti izdevumi 132,25 Ls.
9. Kopumā revīzijas darbs tika kavēts, laikā neiesniedzot pieprasītos dokumentus, atbildīgās personas nespēja sniegt precīzus skaidrojumus par veiktajām saimnieciskajām operācijām.

Ņemot vērā revīzijas materiālu, revīzijas komisija secina, ka ViASA valde nav attaisnoti atspoguļojusi iepriekšminētos izdevumus un ir solidāri atbildīga par ViASA nodarītajiem zaudējumiem periodā, kad valdes priekšsēdētāja bija Laine Boldāne 93,13 Ls, un periodā, kad valdes priekšsēdētājs ir Ingus Krūmiņš 583,16 Ls.

1999.gada 18.maijā
Revīzijas komisija:

Evija Muižniece

Jānis Ūdris

Līva Biseniece

Tādi mēs esam - mazā, riebīgā kopsapulce

Kaspars Galkins,
politoloģija II

Kad beidzot skandāls ar iepirktajiem mobilajiem un iztērēto studentu naudu bija *nācis gaismā*, tad daudziem vēlētājiem atmiņā bija atgriezušies arī piedzīvojumi, kas saistījās ar to, kā norisinājās vēlēšanas un ar kādiem demokrātijā visnotaļ *atļaujamiem* un *pašsaprotamiem* brīnumiem, piemēram, priekšlaicīgi aizslēgtu vēlēšanu iecirkni, pašu kandidātu un viņu patronu iepriekš pareizi aizpildītiem biletentiem bija jāsastopas nabaga ierindas vēlētājam. Tādēļ ViA Studentu Asociācijas kopsapulce, kura, *valdesprāt*, ir pati nelikumīgākā un nejaukākā organizācija pasaulē, radīja jaunu struktūrvienību – Vidzemes Augstskolas Studentu Asociācijas kopsapulces Vēlēšanu norises izvērtēšanas komisiju triju cilvēku sastāvā.

Tika nolemts nekavējoties ķerties pie darba, bet, kā izrādījās vēlāk, tad tas attiecās tikai uz šo komisiju, kaut kopsapulcē nolēma arī to, kad valdes priekšsēdētājam Ingum Krūmiņam ir jāiesniedz visi nepieciešamie dokumenti augšminētās komisijas priekšsēdētājam Kasparam Galkinam, jo kopsapulces sasaukšanas brīdī I.Krūmiņam dokumentu nebija, kuru klātneesamība tika pamatota ar to, ka dokumenti esot mājās. Logiski! Nevar taču valsts noslēpumus nēsāt skolas somā.

Kad pienācis bija divu priekšsēdētāju satikšanās laiks, Kaspars Galkins saņēma valdes sēžu protokolus par laika posmu no 1998. gada 1.decembra līdz 1999. gada 24.februārim. Dīvaini, bet dokumentu, kas apstiprinātu vēlēšanu legitimitāti, nebija. Jautāts, kādēļ tad tā, I. Krūmiņš pamatoja, ka tie nav viņa

rīcībā, jo valdes protokoliste Margarita Vandāne protokolus vēl neesot sagatavojuusi. Jāpiebilst, ka *iemetot aci organizāciju reglamentējošās padarīšanās* var atrast *melnu uz balta rakstūtu*, ka protokoliem ir jābūt sagatavotiem triju dienu laikā pēc sēdes noturēšanas.

Acīmredzot, M.Vandānes fantastiskās atmiņas iedvesmots, valdes priekssēdētājs bija piemirsis šo punktu, taču vēlēšanu izvērtēšanas komisija uzdrīkstējās nenoticēt *Margaritas fenomenam* un pamatoji varēja *piekasīties* par dokumentu subjektīvo raksturu.

Lai vai kā, kad K. Galkins palūdz I. Krūmiņam nepieciešamos dokumentus sagādāt, pēc divu nedēļu smaga darba tie tika saņemti, komisijai *pieverot acis* uz faktu, ka iesniegšanas termiņš nesakrita ar kopsapulcē nolemto. Taču par apbēdinājumu censojiem no vēlēšanu izvērtēšanas komisijas, iesniegti bija tikai protokoli par valdes sēdēm, kas notikušas laika posmā no 1999.gada 3. marta līdz šā paša gada 13. aprīlim. Starp iesniegtajiem protokoliem nebija neviens dokumenta, kas reglamentētu vēlēšanu norisi, kā arī tāda protokola, kas atspoguļotu valdes vēlēšanu norisi un rezultātus. Patiesi, nebija šeit neviens fakts, kur *pieķerties*, ja nu vienīgi dokumenti radītu interesu lietvedību un latviešu valodas literāro pusi sapratošiem individuāliem.

Jūtot kopsapulces sanākšanas laiku tuvojamies, komisija izmisīgi izspēlēja savu pēdējo trumpi, lai beidzot dabūtu no I. Krūmiņa rakstiski to informāciju, kuru pienākas zināt katrai kārtīgai un sevi cienošai Vēlēšanu norises izvērtēšanas komisijai. Tādā sakarībā 1999. gada 18. maijā (dienu pirms kopsapulces viedāko prātu sanākšanas) I.Krūmiņš komisijai iesniedza ziņojumu par ViASA valdes vēlēšanu norisi. Tika atklāti vairāki visai interesanti fakti, piemēram, valdes vēlēšanās kā neatkarīgais novērotājs darbojusies Ieva Eglīte. Bet kā gan vēlēšanu rīkotāji pamanījās šajā atbildīgajā amatā

iecelt Ievu, kuru nevar uzskatīt par neatkarīgo novērotāju, jo viņa taču ir ViA studente un ViASA biedre, tātad balstīsīga dalībniece vēlēšanās, bet ViASA valdes izstrādātais vēlēšanu modelis paredz, ka vēlēšanu rezultātus apkopo vēlēšanu komisija un neatkarīgais novērotājs? Lai nu paliek protokoli, ziņojumi un citi dokumenti, jo tika atklāti citi pārkāpumi, kuriem bija liecinieki no studentu vidus. Šeit ir minami tādi *nesmukumi* kā tas, ka vēlēšanu iecirknis tika slēgts pirms oficiāli noteiktajām vēlēšanu beigām, vēlēšanu iecirknī vēlēšanu laikā ir atradušies uz valdes amatieru kandidējošie locekļi, kā arī pats lielākais nedarbs – vēlēšanu dalībniekiem tika piedāvāti jau aizpildīti biletenu paraugi. Jāpiebilst arī tas, ka komisijas rīcībā netika nodoti vēlēšanās aizpildītie vēlēšanu biletenti, un valdes priekssēdētājs nespēja sniegt informāciju par biletenu atrašanās vietu, taču izteica pieņēmumu, ka biletenti varētu būt iznīcināti.

Vēlēšanu norises izvērtēšanas komisijas rīcībā netika nodoti ne vēlētāju reģistrācijas saraksti, ne atskaite par derīgo/nederīgo vēlēšanu biletenu skaitu, ne arī balsu skaits, kas nodots par katru no kandidātiem, ne arī cita uz vēlēšanu norisi attiecināma informācija, kas nav bijusi arī iepriekš, pēc vēlēšanām publiskota un darīta zināma vēlēšanu dalībniekiem, ViA studentiem.

Nobeigumā varētu minēt, ka sanāca atklāt veselu kaudzi ar *nebūšanām*, kuru dēļ komisijas atzinums, balstoties uz tās rīcībā esošajiem dokumentiem un iepriekšminētajiem apstākļiem bija sekojošs:

- lietisko pierādījumu trūkuma dēļ nav pamata uzskatīt, ka Vidzemes augstskolā 1999.gada 17.februārī ir notikušas likumīgas ViASA valdes vēlēšanas, kā dēļ Vēlēšanu norises izvērtēšanas komisija rekomendē ar kopsapulces lēmumu oficiāli atceļt no pienākumu pildīšanas patreizējo darbojošos valdes sastāvu (1999.gada 19. maijs).

Tādi nu mēs esam – mazā, riebīgā kopsapulce.

Valdes komentāri un iespāidi

Lasot rakstu par valdes vēlēšanām, valde bija Joti pārsteigta par sekojošiem faktiem:

* ko nozīmē cienījamā Kaspara Galkina teiktais, ka "...Via Studentu Asociācijas kopsapulce, ..., valdesprāt, ir pati nelikumīgākā un nejaukākā organizācija pasaule..."?

Mūsu atbilde: kopsapulces, revīzijas un valdes tikšanās reizē kopsapulces priekssēdētājs J.Jerums atzina valdes teikto par patiesību un apstiprināja šo faktu.

* valdes vēlēšanas notika laikā, kad valdes priekssēdētāja bija D.Radziņa. Viņas kompetencē ietilpa nodot rīkojumu par sekojošu dokumentu nepieciešamību:

1. Protokols par vēlēšanu norises laiku un vietu.
2. Protokols par vēlēšanu norises gaitu (iecirkņa darba laiks, neatkarīgais novērotājs, vēlēšanu komisija, balsu skaitīšanas komisija u.t.t.).
3. Vēlēšanu leģitimitāti apstiprinošs dokuments (vēlētāju skaits, derīgo un nederīgo biletenu skaits, vēlētāju reģistrācijas saraksti, balsu skaits par katru no kandidātiem).

Vajag piebilst, ka šāds rīkojums nekad netika dots, tāpēc arī attiecīgie dokumenti arī netika sagatavoti.

* Gribētos arī atzīmēt K.Galkina teikto, ka: "... vēlēšanu iecirknī vēlēšanu laikā ir atradušies uz valdes amatieru kandidējošie locekļi, ... vēlēšanu dalībniekiem tika piedāvāti jau aizpildīti biletenu paraugi."

Aiz šiem vārdiem gribētos arī redzēt pierādītus faktus. Mēs gribētu, lai K. Galkins atklāti pasaka:

1. Kas tieši no kandidējošiem uz valdes amatiem loceļiem un cikos atradās vēlēšanu iecirknī?
2. Kuriem no vēlēšanu dalībniekiem tika piedāvāti jau aizpildīti bījeteni?

3. Kuri bija tie valdes loceļi, kuri šos pārkāpumus veica?

Kopumā mēs gribētu piebilst, ka īstenā patiesība par šo lietu vienmēr būs pretrunīga, jo jau no seniem laikiem ir zināms: PATIESĪBA KATRAM IR SAVA.

Valmierā rokfestivāls- Rīgā...

Juris Jerums
eko9709@va.lv

Tranzīta konferencē Latvijas attīstība tiek prognozēta starptautisko preču plūsmu krustpunktos. Cik Aivaram Lembergam miesassargu? Vērtīga informācija.

Rīgas Ekonomikas augstskolas telpās, 29.maijā, kad Valmieras gaisu tricināja rokfestivāla skaņas, notika konference "Tranzīta loma Latvijas ekonomikā". Šīs konferences rīkotāji bija Ventspils Augstskola sadarbībā ar Ventspils Attīstības aģentūru. Savu roku tur bija pielikuši arī Latvijas Universitātes un Stradiņa Augstskolas studenti. Pasākuma atbalstītājs bija *Ventspils Nafta*. Šajā konferencē piedalījās arī trīs ViA studenti- Juris, Sandra un Ieva, bet kopumā dalībnieku orientējošais skaits (uz acumēru) bija 80-100, to vidū pārsvarā studenti, bet bija arī sirmākas galvas.

Jāpiebilst, ka tranzīta tēma ir ļoti aktuāla, jo tranzīts ir viena no tām nozarēm, kas uzlabo Latvijas maksājumu bilanci un dod gandrīz 20% no nacionālā kopprodukta. Nezinātājiem- 20% no NKP tas ir daudz un, ja kas notiek ar šo nozari, tas atsaucas arī uz visas Latvijas ekonomiku.

Konferencē uzstājās Aivars Lembergs, Latvijas Tranzītbiznesa asociācijas prezidents, Vigo Legzdīņš, Satiksmes ministrijas Investīciju un tranzīta politikas departamenta direktors, Imants Sarmulis, Ventspils Brīvostas pārvaldnieks, vesis no Krievijas- Sergejs Aleksandrovičs, žurnāla "Nefti I Kapital" izdevējs. Jānis Ērglis, Ventspils Augstskolas Pārvaldības nodaļas students, Aivars Tauriņš, VAS "Rīgas Tirdzniecības Osta" prezidents, Imants Cibulis, Liepājas ostas Nomnieku asociācijas prezidents un Jānis Vaivads, Eiropas Integrācijas biroja direktora padomnieks.

Konferences dalībnieku uzstāšanās tēmas vairumā gadījumu bija saistītas ar pašreizējo situāciju Latvijas tranzīta biznesā un tā attīstības iespējām. Sīki neiedziļinoties, lūk- galvenais, kas palicis manā atmiņā par šo konferenci.

Pasākuma organizācija man patika. Katram dalībniekam bija sagatavota mapīte ar konferences materiāliem. Viss aptuveni noriteja pēc dalībniekiem izsūtītā plāna. Konference notika tā saucamajā Sorosa auditorijā, kuras aprīkojums arī nebija slikts (nospied slēdzīti- aizvelkās žalūzijas, padarbojies ar tālvadības pulti- nolaižas ekrāns slaidu demonstrēšanai).

Jāpiebilst, ka konferences dalībnieki tika arī paēdināti un cienāti ar kafiju.

Aivars Lembergs izrādījās ļoti atraktīva personība un labs orators. Labs orators ne tāpēc, ka runāja skaļi, bet tāpēc, ka ļoti saistoši. Dažas viņa domas:

- Latvija ir maza valsts, kurā nav izejvielu, tātad mums atliek ražot un sniegt pakalpojumus- t.i., pievienot vērtību un eksportēt. Ventspilī, starp citu, ceļ apavu fabriku, sagataves importēs, apavus "sanaglos" šeit un praktiski visu produkciju eksportēs. Šādām vērtības pievienošanas vietām optimālā atrašanās vieta ir preču plūsmu krustojumos- viegli atvest un viegli aizvest.
- Svarīga loma ir valdībai, kas nav darbojusies pietiekoši aktīvi. Tai būtu jārūpējās par to, lai Latvija netiktu politiski izolēta kādu iekšēju konfliktu dēļ, jo aiz politiskas izolācijas seko arī ekonomiskā. "Neviens mums bumbas nemetīs, bet izolēt mūs ir ārkārtīgi vienkārši."
- Trūkst cilvēku ar globālu domāšanu. Nav pasaules mēroga menedžmenta speciālistu. Latvija ir maziņa, tranzīta bizness ir starptautisks, un te vajag arī tādā mērogā domājošus cilvēkus. Cerības ir uz šobrīd studējošajiem.

Attiecībā uz miesassargiem- redzēt varēja vienu. Kaut kur bija dzirdama vēl viena rācija brīdī, kad Lemerga kungs devās uz mašīnu, tāpēc varētu domāt, ka mašīnā bija vēl trešais. Tālākais viņu skaits lai paliek katra paša fantāzijā. Katrā ziņā man par Ventspils mēru palika pozitīvs iespaids, kāds nebūt neveidojas no lasītā avīžu slejās.

Imants Sarmulis, Ventspils Brīvostas pārvaldnieks, runāja par konkurenci tranzīta biznesā. Savā runā viņš izšķīra regionālo konkurenci starp Baltijas valstu ostām un globālo konkurenci:

- konkurence pastāv starp virzieniem. Krievijas nafta var plūst caur Baltiju, caur Poliju un caur Melno jūru. Kā Kazahstānas naftas eksportētājs izvēlas virzienu? Viņš skatās, kā ir lētāk. Mazāki transporta izdevumi- lielāka peļņa.
- dažbrīd lielie transporta kuģi izmanto Amsterdamas un Roterdamas ostas, kur kravu sadala pa mazākiem kuģiem un izvadā pa dažādām ostām Baltijas jūrā, kurās krava atkal tiek pārkrauta vagonos. Tehniski- lai Baltijas

- valstu ostās ienāktu šie lielie kuģi un, ja visa krava ir domāta kādai Krievijas daļai, tad izdevīgāk ir šo lielo kuģi pārkraut vienreiz- Baltijas valstu ostās, nevis divreiz. Tāpēc Eiropas ostu kompānijas cenšas iegūt kontroli pār Baltijas valstu ostām, tādā veidā nodrošinoties pret konkurenci nākotnē.
- Trīs galvenie nosacījumi preču pārvadātājiem: cena, ātrums, kravas drošība.

Vigo Legzdiņš, Satiksmes ministrijas Investīciju un tranzīta politikas departamenta direktors runāja par Latviju kā tranzīta koridoru. Arī viņš pieminēja, ka Latvijā trūkst cilvēku, kas sagatavotu liela mēroga projektus no sākuma līdz beigām.

Jānis Vaivads, Eiropas Integrācijas biroja direktora padomnieks, uzstājās ar runu par Ziemeļu Dimensiju. Tā ir Somijas ideja, ko viņi ir *izbīdījuši* ES līmenī. Ziemeļu Dimensija ir „.. konceptuāls projekts, lai nodrošinātu ES stratēģiskās intereses pie Baltijas jūras un Krievijas ziemelrietumos.” Somijas ekonomika lielā mērā ir saistīta ar Krievijas ekonomiku, sabrukot PSRS un pasliktinoties Krievijas ekonomikai, tas *vilka* sev līdzi arī somus. Krīze veicina domāšanu, un somi izdomāja Ziemeļu Dimensijas projektu, kas par ES

līdzekļiem netieši uzlabos apstākļus arī Somijai. Ziemeļu Dimensijas ideja ir enerģētikas, kalnrūpniecības, mežu resursu, transporta, vides aizsardzības, kodoldrošības un pārrobežu sadraudzības attīstīšana un veicināšana. Līdz 2020. gadam projektā tiks ieguldīti 82 miljardi Eiro.

Ar šo projektu Somija attīstīs savu ekonomiku un uzlabos arī starpvalstu konkurences spējas. Arī Latvija, kas iesākumā nelikās ne zinīs par šo projektu, ir beidzot sākusi darboties, lai neatpaliktu un dabūt kādu labumu arī sev.

Šīs bija tās lietas, par kurām gribējās informēt arī pārējos studentus. Citu konferences dalībnieku runas arī bija interesantas, un, ja kāds vēlās, par tām varu pastāstīt arī personīgi.

Filosofiska reprīze. Dzirdot konferencē par “globālo domāšanu” un raugoties uz afišām, kas SSE Rīga telpās vēstīja par SSE, VeA, Tartu un Viļņas biznesa un ekonomikas augstskolu kopīgo basketbola maču un gada nolēguma *party*, radās kāda doma:
vai mēs, Valmierā, “nevārāmies” tikai savā “sulā” un savus nākotnes plānus nesaistam tikai ar tuvējo pilsētu vai pagastu?

No ABC uz ABS

Anita Štrausa
politoloģija II

29.maijā ar konferenci (ABC) noslēdzās Āfrikas-Baltijas nedēļa Valmierā, ko organizēja Vidzemes Augstskolas lektori Dr.Tayo Oke un Dr. Aldis Purs sadarbībā ar studentiem. ABC nedēļas ietvaros bija apskatāma Ginta Māldera fotogrāfiju un Valmieras mākslas vidusskolas audzēķu darbu izstāde Valmieras Drāmas teātrī, bija iespēja skatīties dokumentālās filmas par Āfriku, tika veikta aptauja Valmierā, ko cilvēki domā par Āfriku, kā arī varēja izklaidēties Āfrikas mūzikas pavadijumā Multiklubā. 28. maijā notika konferences lektoru un ABC organizētāju tikšanās ar Valmieras pilsētas domes priekšsēdētāju Māri Kučinski. Konferences atklāšana notika dienu vēlāk, 29. Maijā, Valmieras teātrī. ABC paneļos tika apskatītas

dažadas tēmas saistībā ar Āfriku un Baltiju – vēsture, politika, kultūra, tūrisma iespējas u.c. Konferencē piedalījās lektori no Lielbritānijas, Lietuvas, Igaunijas, Kirgizstānas, Nigērijas, Latvijas, kā arī ieradusies bija Ganās vēstniece Dānijā un Latvijas ārlietu ministrs Valdis Birkavs.

Tagad, kad Āfrikas - Baltijas konference ir noslēgusies, tiek organizēta Āfrikas – Baltijas biedrība (ABS). Pašlaik tiek izstrādāti ABS statūti, kas paredz Āfrikas un Baltijas sadarbības veicināšanu. Šī sadarbība sākumā balstīsies uz kultūras sakariem abu reģionu starpā, bet tiek domāts arī par studentu apmaiņas programmām. ABS ietvaros šovasar ir iecerēts izdot grāmatu ar konferencē prezentētajiem darbiem.

Nozīmīgs pētījums

Daudzi ViA studenti nesenā pagātnē piedalījās mazos un savdabīgos eksperimentos- diskusiju grupās un par pavisam nopietnām tēmām. Daudziem interesē, kāpēc gan informācijas aprite augstskolā ir tik lēna un neefektīva, kā tad būs ar kopmītnēm, kas notiek ar soda naudu apmēru aprēķināšanu, vai tādas (soda naudas) vispār ir vajadzīgas? Psiholoģijas un sabiedrisko attiecību II kursa studenti apkopoja dažādu pušu sniegto informāciju- pašu studentu, VIASA valdes, administrācijas un pasniedzēju, kā rezultātā tika novadītas daudzas diskusijas ar studentiem, apkopota iegūtā informācija. Iegūtie rezultāti ir visai interesanti. Šķiet, ka ar tiem tā

pamatīgāk iepazīties būtu vēlams katram, kas kaut mazliet ir ar VIA saistīts, lai ieteiktu, kas maināms, uzlabojams utt., vai arī vienkārši padomātu par to, kas notiek augstskolā.

Pētījuma “Lejupslīdošā informācijas plūsma Vidzemes Augstskolā” rezultāti:

- Vidzemes Augstskolas lejupslīdošās informācijas plūsmā ir daudz nepilnību, jāuzlabo informācijas nodošanas ceļu (e-mail, ziņojumu dēļa, ViA avīzes, sapulču, konsultāciju) efektivitāte;
- informācijas sniedzējiem ir jāuzņemas lielāka atbildība par informācijas izziņošanu, kas attiecas

- uz konkrēto struktūrvienību un ir saistoša studentiem;
- nav atšķirību starp pētījumā iesaistīto diskusiju grupu informētības līmeni un izteikto vērtējumu. Tas nozīmē, ka visu studentu informētības līmenis ir vienāds un nav konkrētas apakšgrupas, kurai būtu lielāka vai mazāka pieejā informācijai;
- pastāv atšķirīgs informācijas efektivitātes vērtējums starp tās sniedzējiem un saņēmējiem.

Pētījuma “Studentu viedoklis par eksāmenu pārlikšanas maksu, kopmītnēm un tradīcijām Vidzemes Augstskolā” rezultāti savukārt ir sekojoši:

Kopmītnes:

- studentus visvairāk satrauc tas, pēc cik godīgiem principiem nākamajā gadā notiks studentu sadalīšana pa vienam vai pa diviem istabiņā studentu kopmītnēs;
- lielākā daļa diskusijas dalībnieku par vistaisnīgāko atzinuši izlozēšanu;
- studentiem visvairāk rūp godīga sadalījuma principa tajos gadījumos, kad negodīga attieksme

- draud skart viņus pašus.

Eksāmenu pārlikšanas maksas:

- vairākums studentu atbalsta maksu par atkārtotu eksāmenu pārlikšanu, bet uzskata, ka tai jābūt nelielai;
- jautājumā par pārlikšanas maksas lielumu studentu viedokļi būtiski atšķiras no pasniedzēju viedokļiem;
- studenti nejūtas iesaistīti lēmuma pieņemšanā par eksāmenu pārlikšanas maksu Vidzemes Augstskolā.

Tradīcijas:

- kopumā I gada studenti ir vairāk apmierināti, bet II un III gada studenti – vairāk neapmierināti ar šobrīd augstskolā pastāvošajām tradīcijām;
- studenti atbalsta apbalvojuma sistēmas ieviešanu;
- studenti, it īpaši no vecākajiem kursiem, ir ieinteresēti jautājumā par piemiņas zīmi VIA absolventiem. Tādēļ varbūt vērts sarikot plašāku diskusiju tieši par šo jautājumu.

Neesiet aizmāršīgi !

Anda Jansone,
Politoloģija II

Kā jau zināms, tad ViA bibliotēkā par grāmatām, kas nodotas vēlāk, t.i., pēc nodošanas termiņa beigām tiek iekasēta soda nauda. Tā kā daudzi studenti ir neziņā par to, kur tad šī iekasētā soda nauda tiek likta, kur tā tiek izlietota un kāpēc gan netiek laicīgi ziņots par soda naudas iespējamību un tās augšanu proporcionāli nokavētajām dienām, tad uz interviju aicināju bibliotekāri Ivetu Švinku.

Lūdzu pastāstiet par soda naudas kritērijiem. Kādi tie ir?

Soda nauda tiek ievākta 20 santīmu apmērā par katru nokavēto dienu un par katru grāmatu. Ja students ir aizmirsis pagarināt grāmatas lietošanas termiņu, tad summa pieaug ar katru nokavēto dienu. Par kopētiem materiāliem faktiski nauda netiek prasīta. Galvenokārt tie ir mācību materiāli, tāpēc studenta rīcībā atrodas līdz mācību gada beigām. Ja nu vienīgi studentam ir liela kaudze kopēto materiālu, kuri nav nodoti laikā, tad tos skaita kopā kā vienu grāmatu, kas nav laikā nodota.

Kāpēc netiek studenti laikus brīdināti par termiņa beigām? Iepriekšējā mācību gadā parasti grāmatām līdzi tika dota lapiņa ar datumu, kad tā ir jānoded. Šogad vairs tā nedara.

Visiem ir zināms, ka grāmatas tiek dotas uz divām nedēļām. Ir studenti, kas paši vēlas, lai uzrakstītu uz lapiņas nodošanas datumu. Tas arī tiek darīts. Viens no ieteikumiem ir bijis izmantot e-mail, lai informētu studentus par nodošanas termiņa tuvošanos. Tomēr –

cik tas ir reāli? Nevienā bibliotēkā tā nenotiek. Mēs nevararam informēt katram studentam atsevišķi. Ir bijusi ideja par kartiņu ieviešanu bibliotēkā, bet par to ir atkal jāmaksā, un būs daja studentu, kas to nedarīs. Citi atkal teiks: “Man pazuda kartiņa. Es nezināju, kad man bija jānodedod.”. Tā atkal krāsies soda naudas. Bibliotēkai ir telefons un students var piezvanīt, lai pagarinātu termiņu. Var atnākt. Daudzi katru dienu iet garām bibliotēkai. Vai tad ir grūti ienākt un pateikt, ka jāpagarina grāmatas lietošanas termiņš?

Mēs esam joti pretimnākoši. Daudziem studentiem pat netiek prasīta soda nauda, ja ir nokavētas tikai viena vai divas dienas. Summa dažreiz arī tiek samazināta, ja studentam nav ko maksāt. Noteikumos ir paredzēts, ka kamēr parādnieks nav nokārtojis visas savas saistības, viņam netiek izsniegtas grāmatas. Mēs grāmatas dodam. Nevienam nav atteikts tikai tāpēc, ka viņš vai viņa atrodas parādnieka sarakstā.

Mēs cenšamies reizi mēnesī izlikt parādnieku sarakstu, kā atgādinājumu studentiem. Bet pamatā pašam studentam ir jāinteresējas. Ja soda naudas iekārtējana būtu mūsu interesēs, tad mēs vispār sarakstu izliktu tikai gada beigās.

Kur paliek ievāktā soda nauda?

Soda naudu par grāmatām saliek kopā ar naudu, ko students maksā par grāmatām, kuras tiek ņemtas uz vienu nakti. Par šo naudu tiek pirkti izklaides žurnāli un jaunas grāmatas latviešu valodā. Kopā summa vidēji mēnesī sastāda apmēram 30 latus.

Kādi ir jaunu grāmatu iepirkšanas kritēriji?

Pamatā to nosaka augstskolas studiju virzieni. Kursa grāmatas pasūta pasniedzēji. Gadās, ka ar studiju virzieniem saistītās grāmatas ir jāpasūta bibliotekārei, jo daži pasniedzēji ir visai kūtri uz katalogu skatīšanu un grāmatu pasūtīšanu. Pārējās grāmatas izvēlas bibliotēkas vadītāja. Rajona bibliotēka savukārt izvēlas blakus nozares grāmatas, kuras nav tik tieši saistītas ar studiju virzieniem.

Ko studenti ir ieguvuši no bibliotēku apvienošanas?

Ja pirms tam uzziņu un zinātniskā literatūra atradās divās vietās - centrālajā bibliotēkā un ViA bibliotēkā, tad tagad viss ir vienā vietā. Studentam vairs nav jāiet uz pilsētas bibliotēku pēc vajadzīgā materiāla. Ja pirms apvienošanas vienīgais grāmatas eksemplārs

atradās pilsētas bibliotēkā, tad tagad tas atrodas šeit – lasītavā. Studentam tas ir pieejams un pēc tā nav jādodas uz otru bibliotēku.

Palielinājies ir arī bibliotēkas periodikas klāsts, kurš iznāk latviešu valodā – tas ir daudz plašaks. Visi agrākos gados izdotie žurnāli un avīzes arī atrodas šeit uz vietas.

Vai augstskolas studentiem ir priekšrocības bibliotēkas datoru izmantošanā?

Jā. Noteikumos ir paredzēts katram lietotājam laiks līdz 2 stundām, bet tā kā šie datori ir augstskolas īpašums, tad studentiem ir priekšroka viņu izmantošanā. Faktiski apmeklētājiem, kuri nav studenti ir paredzēts maksas dators, lai arī viņi var izmantot arī pārējos datorus. Galvenais ir jābūt kolegiālām attiecībām bibliotēkas lietotāju starpā.

Joki

www.ass.lv

KĀPĒC DIEVS NEVIENĀ UNIVERSITĀTĒ NAV SANĀMIS ZINĀTNISKO GRĀDU?

1. Viņam ir tikai viena liela publikācija.
2. Tā ir sarakstīta senebreju valodā.
3. Tajā nav nevienas atsauses.
4. Tā nav publicēta redīģētā žurnālā.
5. Daži pat šaubās, vai Viņš to ir sarakstījis pats.
6. Varbūt viņš tiešām radīja pasauli, bet ko Viņš ir izdarījis kopš tā laika?
7. Viņa vēlme ar kādu sadarboties ir bijusi stipri minimāla.
8. Zinātnieku sabiedrībai ir klājies pavism smagi, cenšoties atkārtot Viņa rezultātus.
9. Viņš nav griezies Ētikas padomē, lai saņemtu atļauju eksperimentēt ar cilvēkiem.
10. Kad eksperiments sagāja greizi, Viņš mēģināja to glābt, noslīcinot eksperimenta objektus.
11. Kad eksperimenta objekti neuzvedās tā, kā bija paredzēts, Viņš tos vienkārši iznīcināja.
12. Viņš reti nāca uz lekcijām, tikai lika studentiem lasīt grāmatu.
13. Daži stāsta, ka Viņa vietā lekcijas lasīja dēls.
14. Divus pirmos studentus Viņš sodīja par patstavīgu mācīšanos.
15. Kaut gan bija tikai desmit prasības, vairums studentu neizturēja pārbaudi.
16. Uz studentu jautājumiem Viņš atbildēja neregulāri, un parasti tas notika kalna virsotnē.

Uzkāpt tik augstu kalnā,
ka tevi vairs netraucē mušas...

Q: Kurss hardware ir vislabākais, lai demonstrētu NT iespējas?

A: Diapozitīvu projektors!!

Reiz vienā universālveikalā strādāja Joti miegains pārdevējs. Vadība bija apķērīga un ierādīja viņam darba vietu pidžamu nodaļā un turpat novietoja plakātu: "Mūsu pidžamās kārdinājums ir nepārvarams!"

Publikācijas nevienmēr atspoguļo redakcijas viedokli
Redaktore: Kristīne Liepiņa
Tehniskais izpildījums: Visvaldis Valtenbergs

Plaldies Jums visiem !!